

дресирування лежить заохочення (смаченьким, іграшкою, погладжуванням, тощо): зробив правильно – отримав винагороду, неправильно – не отримав нічого.

Література:

1. Основи кінології: навчальний посібник / В. В. Чмелюк, В. Л. Гришук, С. А. Антоненко та ін. – Ірпінь : Університет державної фіскальної служби України, 2019. – 126 с.
2. www.tvarunu.com.ua/tsikave/97/110/
3. www.sites.google.com/site/juliebodnarcuk/dresiruvanna-sobak
4. www.dpsu.gov.ua

УДК 636.74.088:614.9

Серховець С. В., студент II курсу магістратури за спеціальністю «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»
Науковий керівник – Димчук А. В., кандидат с.-г. наук, доцент
Подільський ДАТУ, м. Кам'янець-Подільський, Україна

ПЕРСПЕКТИВИ ПІДГОТОВКИ ТА ВИКОРИСТАННЯ СЛУЖБОВИХ СОБАК ДЛЯ ВИЯВЛЕННЯ ОСІБ З ОЗНАКАМИ ЗАХВОРЮВАННЯ НА COVID-19 В УКРАЇНІ

Протягом останніх десятиліть правоохоронна система світу активно використовує службових собак для боротьби з незаконним переміщенням через державний кордон наркотичних засобів, психотропних та вибухових речовин, зброї, боєприпасів, тютюнових виробів, зразків СІТЕС (види дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення), бурштину, валюти у вигляді банкнот; пошуку людей на ділянці місцевості або у населених пунктах, а також під час надзвичайні ситуацій техногенного та природного характеру; пошуку стріляних гільз, трупів. Однак, численні наукові дослідження переконливо доводять, що досить перспективним напрямом підготовки службових собак є система охорони здоров'я.

Відомим є той факт, що низка дослідників провідних країн світу (США, Японія, Фінляндія, Німеччина, Велика Британія, Франція) вже мають досвід підготовки собак для діагностики різних захворювань у людей (малярія, хвороба Паркінсона, деякі види раку (легень, кишечника, сечового міхура, молочних залоз). На думку вчених, обумовлено це тим, що у хворих з'являється особливий запах, який не є притаманним людині, яка не хворіє такими хворобами.

Така гіпотеза створює передумови для того, щоб дослідники спробували визначити, які саме біологічні компоненти розпізнають на нюх собаки у крові хворих на рак людей. У свою чергу це дозволить розробити нові медичні аналізи на рак, які б були націлені на виявлення у крові саме цих компонентів.

Наявний досвід підготовки собак для потреб системи охорони здоров'я дозволив низці вчених запропонувати методику використання собак для виявлення хворих на Covid-19. Вперше цей превентивний інструмент боротьби з пандемією почали використовувати в аеропорту Гельсінкі у Фінляндії. Спеціально підготовлені собаки здатні виявляти запах вірусу в зразках поту, зібраних

на серветках пасажирів, що прибувають. За даними фінських науковців собаки достатньо лише 10 секунд для виявлення особи з ознаками Covid-19.

Методика підготовки таких собак була апробована групою дослідників на ветеринарному факультеті Гельсінського університету. Проведені випробування показали, що собаки здатні з високою точністю виявляти запах вірусу, а також ідентифікувати його за декілька днів до появи симптомів захворювання. Підвищений інтерес до використання собак для такого тестування обумовлений також економічною доцільністю, а також можливістю розвантаження медичної сфери щодо проведення відповідних тестувань.

Результати проведеного аналізу наявних ресурсів підрозділів кінологічного забезпечення та системи охорони здоров'я щодо можливостей підготовки й використання собак для метою виявлення осіб з ознаками захворювання на COVID-19 в Україні дозволив зробити *Висновки*, що даний напрям є досить перспективним. Однак, організація підготовки таких собак в Україні повинна передбачати проведення низки організаційних заходів, зокрема: законодавче врегулювання відповідного способу тестування; додаткова підготовка фахівців підрозділів кінологічного забезпечення (короткострокові тренінги у медичних закладах щодо порядку роботи зі зразками запахів (біоматеріалом) відібраних у осіб хворих на Covid-19, їх знищення (утилізація) та заходи безпеки); забезпечення зразками для підготовки собак, а також створення належних умов для їх зберігання; забезпечення кінологів окремими приміщеннями для підготовки службових собак, а також створення окремих приміщень, у яких буде проводитися одорологічна ідентифікація зразків відібраних у групи осіб; розробка програми підготовки кінологів зі службовими собаками (у тому числі структурно-логічної схеми введення ускладнень) та адаптація існуючих методик підготовки спеціальних собак з пошуку наркотичних засобів (вибухових речовин) до умов подальшого їх використання з метою виявлення осіб з ознаками захворювання на Covid-19; відбір собак.

Таким чином, вважаємо, що впровадженню зазначеної методики тестування осіб повинно передувати більш детальне вивчення зарубіжного досвіду, виконання необхідних організаційних заходів, а також акумуляція зусиль фахівців-практиків у відповідній сфері (медицина, правоохоронна діяльність, кінологічне забезпечення).

Список використаних джерел

1. Чи зможуть собаки визначати коронавірус у людини? URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/news-52430745>
2. Фінські експерти розповіли представникам МВС і МОЗ, як використовувати службових собак у виявленні Covid-19. URL: <https://ua.112.ua/suspilstvo/finski-eksperty-rozpovily-predstavnykam-mvs-i-moz-iak-vykorystovuvaty-služhbovykh-sobak-u-viyavlenni-covid-19-552461.html>

Суржа Д.В. здобувач другого рівня вищої освіти ОС «Магістр» спеціальності «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

Науковий керівник – Приліпко Т.М., док. с.-г. наук, професор

Подільський аграрно-технічний університет, м. Кам'янець-Подільський, Україна

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ СЕЛЕНОВИХ ДОБАВОК ДЛЯ СОБАК

Актуальність. За останні роки в годівлі тварин застосовується велика кількість харчових добавок та препаратів, які містять у своєму складі білки, амінокислоти, вітаміни, макрота мікроелементи. Вони використовуються для балансування раціонів з невистачаючих елементів живлення, підвищення перетравності та застосування поживних речовин раціонів, корегування процесів обміну речовин та профілактики стресових станів тварин. Всі добавки мають специфічні властивості та, в залежності від дози, порізно впливають на організм тварин. У випадку їх згодовування в оптимальній кількості добавки

мають стимулюючу дію, а в підвищеній призводять до небажаних наслідків і навіть до отруєння тварин.

Метою нашої роботи було проаналізувати джерела вітчизняної та зарубіжної літератури щодо застосування собакам вітамінно-мінеральних препаратів.

Результати досліджень та їх обговорення. Вітамінно-мінеральні добавки мають комплексну дію на організм тварин. Біохімічний склад білково-вітамінних добавок забезпечує позитивний вплив на організм тварин і має лікувальну та профілактичну дію за рахунок вмісту високоякісного протеїну, незамінних амінокислот та комплексу мінералів і вітамінів. Вітамінно-мінеральні добавки в разі регулярного застосування можна використовувати з лікувальною та профілактичною метою в наступних випадках: у випадку захворювання серця і судин (виникає підвищення еластичності і міцності судин, спостерігається антикоагуляційний ефект); у випадку захворювань нервової системи (компоненти добавок мають седативну дію); в разі захворювань шкіри (добавки є джерелом речовин, що мають протизапальну дію і сприяють процесам епітелізації та загоєння у випадку уражень шкірних покривів); у разі захворювань травної системи (нормалізується моторна функція кишківника, дезінтоксикаційна функція печінки); за метаболічних порушень. Останнім часом набула популярності мінерально-вітамінна добавка «Біостим-40» серед власників собак. Препарат добре поїдається тваринами і

сприяє нормалізації роботи шлунково-кишкового тракту, формуванню кістяка, зміцненню та покращенню структури шкірного покриву, підвищенню резистентності. Також таблетовану форму препарату можна застосовувати собакам у разі втрати апетиту. Оцінка забезпеченості тварин поживними речовинами має ґрунтуватись на інформації про те, як харчувалась тварина, результатах її клінічного дослідження, визначення маси тіла, вгодованості

і також показниках лабораторних тестів. Проте зміни основних лабораторних індикаторів недоотримання тваринами поживних речовин (концентрації альбумінів, сечовини та холестеролу в сироватці крові, кількості еритроцитів і лейкоцитів у крові) звичайно неможливо відрізнити від аналогічних